

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: Gž.376/04

Brčko, 29.12.2004. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od predsjednika suda Damjana Kaurinovića, kao predsjednika vijeća, te sudija Dragane Tešić i Mirze Jusufovića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja H. Š. I. iz L., zastupanog po punomoćniku H. Č., advokatu iz S., protiv tuženog B. D. Bosne i Hercegovine, zastupanog po Kancelariji... Vlade B. D. B. i H., radi naknade štete, odlučujući o žalbama tužitelja i tuženog protiv presude Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, broj P.841/83-I od 15.03.2004. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 29.12.2004. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalbe tužitelja i tuženog se odbijaju i presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj P.841/83-I od 15.03.2004. godine POTVRĐUJE.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom tuženi je obavezan da tužitelju na ime pričinjene materijalne štete uništenjem građevinskog materijala prilikom rušenja isplati iznos od 11.793,30 KM sa zateznom kamatom od presuđenja do isplate, u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja, a sa viškom tužbenog zahtjeva kao neosnovanim tužitelj je odbijen. Istom presudom alternativni tužbeni zahtjev tužitelja, kojim je tražio da se obaveže tuženi da istom naknadi materijalnu štetu u iznosu od 100.000,00 KM i nematerijalnu štetu u iznosu od 15.000,00 KM odbijen je kao neosnovan, te je tuženi obavezan da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 440,50 KM u roku od 15 dana, po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Navedenu presudu žalbama pobijaju tužitelj i tuženi. Tužitelj prvostepenu presudu pobija u dijelu kojim je odbijen sa viškom tužbenog zahtjeva, a koji se odnosi na naknadu izmakle koristi od 78,000,00 KM, te u dijelu kojim je odbijen sa alternativnim zahtjevom, kao i u odluci o troškovima postupka i to zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se žalba uvaži i pobijana presuda preinači, tako da se tužbeni zahtjev tužitelja usvoji u cjelosti.

Tuženi kako to proizilazi iz žalbenih navoda, prvostepenu presudu pobija u dosuđujućem dijelu, zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se žalba uvaži i tužitelj odbije u cjelosti sa zahtjevom za naknadu materijalne štete.

U odgovoru na žalbu tuženog tužitelj je istakao da su navodi žalbe neosnovani, suprotni dokaznom materijalu na osnovu kojeg je utvrđeno činjenično stanje kao i razlozima koje je prvostepeni sud dao u pobijanoj presudi pa predlaže da se žalba tuženog odbije kao neosnovana i donese odluka saglasno navodima žalbe tužitelja.

Nakon što je pobijanu presudu ispitao u granicama propisanim odredbom člana 292 Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine", broj 5/00, 1/01 i 6/02) ovaj sud je odlučio kao u izreci, a iz slijedećih razloga.

Tužitelj i tuženi prvostepenu presudu u odbijajućem dijelu, odnosno dosuđujućem dijelu pobijaju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz člana 284 stav 2 tačka 12 Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, jer je prema žalbi tužitelja za odbijajući dio presude prvostepeni sud naveo razloge koji su kontradiktorni sami sebi, utvrđenom činjeničnom stanju i dokazima provedenim u postupku, odnosno prema žalbi tuženog za dosuđujući dio presude nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, pa dakle prvostepena presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati. Ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud u pobijanoj presudi naveo razloge o odlučnim činjenicama, koji u odbijajućem dijelu nisu kontradiktorni sami sebi ni utvrđenim činjenicama odnosno provedenim dokazima u prvostepenom postupku, a u dosuđujućem dijelu su jasni i dovoljni, tako da se pobijana presuda mogla ispitati od strane ovoga suda.

Žalbenim prigovorom, da je pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje u dosuđujućem dijelu, tuženi ukazuje da je prvostepeni sud povjerovao iskazu tužitelja i njegovog punomoćnika, pa je na osnovu njihovih iskaza utvrdio šta je tužitelj iskoristio od porušenog materijala i koja vrsta materijala je uništena prilikom rušenja objekta. Međutim, iz navoda obrazloženja pobijane presude proizilazi da prvostepeni sud nije prihvatio navod tužitelja (i njegovog punomoćnika) o vrsti i kvalitetu građevinskog materijala koji je bio ugrađen, a koji je uništen prilikom rušenja objekta krivicom ovlaštenih lica pravnog prednika tuženog (strana 6 stav 2) pa je po ocjeni ovoga suda neosnovano ukazivanje tuženog da je činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrđeno u tom dijelu, na osnovu njihovih iskaza.

Tuženi prvostepenu presudu u dosuđujućem dijelu dakle, dijelu kojim je tuženi obavezan da tužitelju na ime pričinjene materijalne štete nastale uništenjem građevinskog materijala prilikom rušenja isplati iznos od 11.793,30 KM, pobija i zbog pogrešne primjene materijalnog prava, jer nalazi da je tužbeni zahtjev tužitelja u ovom sporu trebalo odbiti primjenom Naloga Supervizora za B. 13.04.2000. godine (Nalog o finansijskom sistemu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine) koji tačkom 4 određuje da Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine ne preuzima specifične obaveze koje su nastale prije proglašenja Distrikta, a o kojima nema sporazuma sa Entitetima. Kako je naknada štete za uništeni materijal rušenjem objekta specifična obaveza, za takvu obavezu dakle, Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine ne može snositi posljedice.

Ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud pobijanu presudu u dosuđujućem dijelu zasnovao na pravilnoj primjeni materijalnog prava odnosno na pravilnoj primjeni odredabe člana 154 stav 1 Zakona o obligacionim odnosima, jer je kako to proizilazi iz obrazloženja presude u postupku utvrdio da je prilikom rušenja objekta tužitelja, koje je izvršeno od organa pravnog prednika tuženog, uništen materijal koji se prilikom rušenja mogao sačuvati (da je postupano sa dužnom pažnjom) i staviti

tužitelju na raspolaganje, pa je zahtjev tužitelja da tuženi istom naknadi štetu, koju je na navedeni način pretrpio, osnovan i po ocjeni ovoga suda.

Nalog Supervizora za B. na koji se tuženi poziva odredio je tačkom 4 da B. D. Bosne i Hercegovine ne preuzima obaveze za dugove koji su nastali prije proglašenja Distrikta, ako ne postoji dogovor sa Entitetima. Dakle, iz sadržaja navedene tačke 4 proizilazi da se ista odnosi na obaveze stvorene od Entiteta (Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine koji su obuhvatali po dio teritorije opštine B. od njihovog formiranja do proglašenja B. Distrikta). Kako je šteta tužitelju prouzrokovana 1983. godine od organa opštine B. u SR BiH, Nalog se na zahtjev tužitelja ne može primjeniti, pa je B. Distrikt Bosne i Hercegovine kao pravni sljedbenik opštine B. u SR BiH, a po članu 5 Statuta B. Distrikta Bosne i Hercegovine, dužan tužitelju nastalu štetu nadoknaditi.

Tužitelj je žalbu izjavio u odnosu na odbijajući dio prvostpene presude, dakle na dio kojim je odbijen sa viškom tužbenog zahtjeva za naknadu štete na ime izmakle koristi, te dio kojim je odbijen sa alternativnim zahtjevom, a kojim je tražio da tuženi istom isplati naknadu materijalne štete u iznosu od 100.000,00 KM, kao naknadu građevinske vrijednosti kuće koju je izgradio vlastitim sredstvima, te nematerijalnu štetu u iznosu od 15.000,00 KM.

Iako, dakle, tužitelj prvostepenu presudu pobija u odbijajućem dijelu u cjelini, u obrazloženju žalbenog prigovora pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja ističe samo da su pogrešno i nepotpuno utvrđene činjenice koje se odnose na alternativni zahtjev, odnosno činjenice koje se odnose na postupak građenja objekta tužitelja (da je savjestan graditelj i da objekat nije bespravno sagradio). Po ocjeni ovoga suda, prvostepeni sud je u postupku koji je prethodio donošenju pobijane presude, u odnosu na alternativni zahtjev tužitelja potpuno i pravilno utvrdio sve relevantne činjenice na osnovu provedenih dokaza, te je za odluku kojom alternativni zahtjev odbija dao dovoljne i valjane razloge koje i ovaj sud prihvata. Naime, utvrđenje prvostepenog suda da su organi uprave (nadležni organ) opštine B. SR BiH postupali saglasno ovlaštenjima iz Zakona o prostornom uređenju, kada su prema tužitelju preduzeli konkretne radnje i u konačnom rušenje objekta, ne dovodi se u sumnju navodima žalbe koji predstavljaju izdvojeno citiranje dijelova obrazloženja, iz kojih nadalje tužitelj izvodi zaključak da isti nije bio nesavjestan i bespravni graditelj objekta, pa nisu dakle postojale zakonske pretpostavke za njegovo rušenje. Ovo stoga što je u prvostepenom postupku nedvojbeno utvrđena činjenica (koju žalba uopšte ne pominje) da je tužitelju za započeti objekat izdano naknadno odobrenje za građenje i urbanistička saglasnost, pa dalja gradnja nije bila upitna. Međutim, tužitelj se u daljoj gradnji nije pridržavao postojeće projektne dokumentacije, niti uslova iz naknadno dobijene urbanističke saglasnosti, pa je to uzrokovalo intervenciju nadležnih organa uprave i dovelo do rušenja objekta. Kako rješenja, odnosno odluke na osnovu kojih je rušenje izvršeno nisu faktički poništeni u kasnije provedenim postupcima po žalbama i tužbama tužitelja u upravnom postupku, odnosno upravnom sporu, to pravni osnov za postupanje nadležnog organa pravnog prednika tuženog nije otpao. Stoga je i odluka prvostepenog suda da nije osnovan alternativni zahtjev, zasnovana na pravilnoj primjeni materijalnog prava odnosno pravilnoj primjeni odredbe člana 172 Zakona o obligacionim odnosima.

Tužitelj je žalbu izjavio i na odluku o troškovima postupka, te naveo da je nepravilna jer su istom priznati samo troškovi postupka koji su za tužitelja nastali od 2001. godine, do presuđenja. Ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud troškove postupka

u ovom sporu odredio pravilno u odnosu na zahtjev tužitelja, koji je postavio na ročištu od 15.03.2004. godine. Naime, tužitelj je na navedenom ročištu troškove cjelokupnog postupka opredjelio tako što je tražio da mu tuženi naknadi troškove vještačenja do 2001. godine u iznosu od 300,00 KM i troškove vještačenja od 2001. godine u iznosu od 529,00 KM, zatim troškove zastupanja po Advokatskoj tarifi i to: za sastav 3 podneska po 250,00 KM i troškove pristupa i zastupanja na 7 ročišta po 250,00 KM, kao i troškove takse na tužbu i presudu, odnosno ukupno troškove postupka u iznosu od 4.029,00 KM. Prvostepeni sud je utvrđujući osnovanost zahtjeva tužitelja za naknadu troškova postupka našao, prema navodima obrazloženja koji se odnose na naknadu troškova postupka, da je zahtjev osnovan osim zahtjeva za naknadu za troškove zastupanja na 7 ročišta po 250,00 KM, jer je na pet ročišta raspravljano o zahtjevu tužitelja, pa za ta ročišta prema Advokatskoj tarifi Federacije Bosne i Hercegovine tužitelju pripada naknada po 250,00 KM, a za tri odložena ročišta naknada saglasno istoj Tarifi iznosi po 125,00 KM za svako odloženo ročište. Kako je odluka prvostepenog suda o naknadi troškova pristupa odnosno zastupanja na ročištima zasnovana na činjenicama iz spisa predmeta i kako je prvostepeni sud saglasno ovlaštenju iz odredbe člana 111 Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine tužitelju dosudio srazmjeran dio troškova, prema uspjehu istog u sporu, nije osnovan navod žalbe da je odluka o troškovima nepravilna.

Sa navedenih razloga valjalo je odlučiti kao u izreci, a na osnovu odredbe člana 295 Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Kaurinović Damjan